WIADOMOŚCI PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO
ORGAN ZWIĄZKU ZAWODOWEGO WIELKIEGO PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO PAŃSTWA POLSKIEGO

WYCHODZI 1-go i 15-go KAŻDEGO MIESIĄCA

ROK II | WARSZAWA, DNIA 1 STYCZNIA 1927 R. | NUMER 1

Redakcja i Administracja: Warszawa, Czackiego 14, telefon 410-14

WALORYZACJA STAWEK CELNYCH

Sprawa waloryzacji stawek celnych, wielokrotnie już podnoszona przez sfery przemysłowe, stała się znów aktualna. Zarówno prasa gospodarcza („Przegląd Gospodarczy" Nr. 23 i „Przemysł i Handel" Nr. 52 — ostatni w nader interesującym artykule pióra p. S. F. Królikowskiego), jak organizacje, reprezentowane w Centralnym Związku—zajęły się nią w sposób świadczący, że rzecz cała dojrzewa już do realizacji.

Wprawdzie niektóre grupy, zwłaszcza reprezentujące eksporterów zagranicznych, starają się wmówić, że Polska odgrodzona jest chińskim murem wysokich ceł od reszty świata. Twierdzenie to poparte nawet zostało „ad oculos" skonstruowaną mapką granic celnych Europy, wyobrażonych plastycznie w postaci murów rozmaitej wysokości. Jednak mapka ta, której reprodukcję zamieszczamy, jako ciekawy przyczynek do sprawy ochrony celnej w różnych krajach, grzeszy w odniesieniu do Polski conajmniej dużą nieścisłością. W każdym zaś razie — gdyby odpowiadała choć w dużem przybliżeniu rzeczywistości — to odnosi się do ceł złotych, więc pełnowartościowych, nie zaś, jak to ma miejsce obecnie, do zdeprecjonowanych.

Istotnie, 100 złotych papierowych odpowiada dziś 57,5 złotych pełnowartościowych; aby więc osiągnąć pełną ochronę celną, odpowiadającą pierwotnej jej wysokości, należy stawkę, wyrażoną w złotych papierowych, podnieść o 74%. Jeżeli więc np. wysokość pewnej stawki wynosi 100 zł., to po zastosowaniu mnożnika 174 otrzymuje się nową stawkę w wysokości 174 złotych obiegowych, co odpowiada 100 złotym w złocie. Wtedy tylko ochrona celna przemysłu polskiego, której wysokość ustalona była po długotrwałych i mozolnych studjach nad warunkami naszej produkcji — staje się racjonalna i spełniająca w zupełności swe zadania.

Przeciwnicy waloryzacji niejednokrotnie wysuwają zarzut, że obniżenie faktycznej wysokości ceł nie wpłynęło bynajmniej na wzrost importu. Liczby jednak przeczą tej tezie. Oto zestawienie niektórych danych za pierwsze 9 miesięcy r. 1925 i 1926 — w tysiącach złotych:

Nazwa artykułu	Styczeń-Październik	
	1925	1926
Środki lecznicze	3.510	5.481
Kosmetyki i pachnidła	2.264	3.381
Farby nieorganiczne	1.327	1.492
Barwniki syntentyczne	3.199	4.525
Produkty nieorganiczne oddzielnie niewymien.	1.800	2.672
Artykuły gumowe*	10.541	7.602
Mydła*	2.519	1.689

Tabliczka powyższa, dotycząca importu niektórych artykułów chemicznych, wskazuje wyraźnie słuszność naszych założeń. Import wzrasta, z wyjątkiem tych towarów (oznaczonych gwiazdką), które są reglamentowane przy przywozie, zamknięte więc zostały w ramach sztucznie skonstruowanych kontyngentów.

W podobny sposób kształtuje się sytuacja na terenie innych gałęzi przemysłu. Jest więc rzeczą jasną, że polskie sfery przemysłowe prawie jednomyślnie opowiedziały się za koniecznością waloryzacji stawek celnych.

Mapka granic celnych Europy

KURS PSYCHOTECHNICZNY W POLITECHNICE BERLIŃSKIEJ

Od dnia 6 — 16 października 1926 r. w Politechnice Berlińskiej prowadzone były przez prof. dr. Moedego, kierownika „Laboratorium für industrielle Psychotechnik", kursy psychotechniczne, mające na celu zapoznanie ludzi pracujących praktycznie — inżynierów i kupców — z rezultatami badań naukowych w zakresie psychotechniki. (Psychotechnika jest to nauka stosowana — oparta na psychologji, podobnie jak elektrotechnika na elektrofizyce). Na kursach omawiano 3 działy psychotechniki: 1) racjonalizację pracy, 2) badanie uzdolnień do poszczególnych zawodów, 3) psychologję reklamy. Obok wykładów teoretycznych, odbywały się również ćwiczenia laboratoryjne, które zapoznały słuchaczy z najważniejszemi przyrządami psychotechnicznemi i metodami statystycznemi obliczania rezultatów tych badań. Przeprowadzono np. próby racjonalizacji pisania na maszynie, sortowania barwnych papierków, przenoszenia paczek—albo przy pomocy dzielenia tych czynności, albo łączenia w płynny przebieg na obrotnicy. Z metodami badań uzdolnień zapoznali się uczestnicy, przerabiając testy, przeznaczone dla kandydatów do szkół zawodowych. W związku z wykładami o psychologji reklamy, oceniano na ćwiczeniach ogłoszenia, badano słowa, skojarzone z nazwami znanych zakładów przemysłowych i t. p. Po zakończenie każdego działu — przeznaczano parę godzin na omówienie literatury i dyskusję. Nadto słuchacze zwiedzili wraz z prof. Moedem fabryki: lamp elektrycznych „Kleinbauwerke der Siemens — Schuckertwerke" w Siemensstadt, samochodów Ford-Motor - Company w Plötzensee, Szkołę motorniczych tramwajowych w dyrekcji tramwajów berlińskich w Lichtenbergu, laboratorjum badawcze dla kandydatów w fabryce lamp elektrycznych „Osramwerke" w Charlottenburgu i takież laboratorjum w dyrekcji kolei państwowych — w Eichkamp.

Potrzeba podobnego kursu daje się odczuwać bardzo poważnie również w Polsce. Gdyby przeto udało się tylko zebrać odpowiedni zespół wykładawców — nie cofając się nawet przed ewentualnem zaangażowaniem specjalistów zagranicznych—to przeprowadzenie odpowiedniego cyklu wykładów i ćwiczeń spotkałoby się niewątpliwie z prawdziwem uznaniem polskich sfer przemysłowych.

a. m.

PIĘCIOLECIE „PRZEMYSŁU METALOWEGO"

Dn. 24 grudnia r. b. ukazał się Nr. 246 „Przemysłu Metalowego", organu Polskiego Związku Przemysłowców Metalowych. Zeszytem tym „Przemysł Metalowy" kończy pierwsze pięciolecie swego istnienia. Składając serdeczne życzenia dalszego pomyślnego rozwoju jednemu z pierwszych w Polsce czasopism o charakterze wyłącznie przemysłowym — wyrażamy jednocześnie przekonanie, że wkrótce szczupła ilość wydawnictw podobnego typu w Polsce rozszerzy się znacznie, obejmując wszystkie gałęzie naszej wytwórczości.

KRONIKA

Otrzymujemy zawiadomienie, że Redakcja Księgi Adresowej Przemysłu, Handlu i Finansów Inż. A. R. Sroki, w porozumieniu z Zrzeszeniem Polskiej Ekspansji Gospodarczej i przy jej czynnym współudziale, przystępuje do wydania Informatora w języku francuskim p. t. „Exportateurs Polonais".

Informator ten zawierać będzie wszystkie bez wyjątku firmy polskie tak wytwórcze, jak i handlowe, eksportujące zagranicę. Dla udostępnienia go całemu światu kulturalnemu, dodane będą skorowidze w językach: angielskim, niemieckim, rosyjskim i polskim.

Sądzimy, że wydawnictwo to odegra poważną rolę w propagandzie naszego handlu zagranicznego i dlatego też poparcie go uważamy za słuszne i celowe.

Dn. 17 grudnia r. ub. odbyło się posiedzenie Sekcji Gumowej Polskiego Komitetu Normalizacyjnego; przedmiotem obrad były referaty p. Dr. Witkowskiego (Min. Kolei) o normalizacji kolejowych artykułów gumowych i p. inż. Rakowskiego (Sp. Akc. „Pneumatyk") o normalizacji opon samochodowych, motocyklowych i rowerowych. Dyskusja nad referatami doprowadziła do wniosku, że z opracowanym materjałem należy zapoznać się bliżej i w tym celu odroczono dalsze obrady. Na wniosek p. inż. W. Sommera postanowiono również przygotować specjalny referat o warunkach, niezbędnych dla należytej konserwacji gumy.

Dn. 17 grudnia r. b. odbyło się posiedzenie Zarządu Związku, na którem, między innemi, przyjęto w poczet członków Związku:

Fabrykę Margaryny i Tłuszczów Jadalnych „Degner & Ilgner" w Gdańsku.

Wyłoniono też specjalną Komisję w osobach pp. prof. J. Zawadzkiego, inż. J. Podraszki, pos. E. Trepki, która zajmie się omówieniem sprawy zorganizowania Rady Opiekuńczej przy Państwowej Szkole Chemicznej w Warszawie.

Najbliższe Targi w Londynie i Birmingham odbyć się mają od 27 lutego do 4 kwietnia 1927. Specjalny prospekt, dotyczący działu chemicznego Targów, znajduje się do przejrzenia w biurze Związku.

Została założona w Warszawie fabryka albuminy z łubinu, pod firmą „Albumina".

Min. Spraw Wojskowych przystąpiło do prac nad ujednostajnieniem warunków odbioru wytworów przemysłowych, dostarczanych dla władz wojskowych. W pracach tych, dotyczących produktów chemicznych, biorą również udział przedstawiciele Związku.

IV Międzynarodowy Kongres Medycyny i Farmacji Wojskowej

POD PROTEKTORATEM PANA PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

odbędzie się od dn. 30 maja do dn. 20 czerwca 1927 r.

MIĘDZYNARODOWA WYSTAWA SANITARNO-HIGJENICZNA

W WARSZAWIE

w gmachu Szkoły Podchorążych, Aleje Ujazdowskie

Adres Komitetu: Gmach M. S. Wojsk., Nowowiejska 5, Dep. VIII Sanit., Pokój Nr. 357

NOWE ROZPORZĄDZENIA

W Dz. Ust. Nr. 121 z dn. 15 grudnia 1926, poz. 697, ukazało się Rozporządzenie z dn. 10 grudnia 1926 w sprawie pobierania w r. 1927 nadzwyczajnego 10-cio procentowego dodatku do podatków.

W Dz. Ust. Nr. 122 z dn. 17 grudnia 1926 ukazało się Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 10 grudnia 1926 o ustanowieniu Biura Badania Cen.

W Dz. Ust. z dnia 31 grudnia 1926 r. ukazało się Rozporządzenie o ulgach celnych.

Rozporządzenie to nie różni się w swej treści od poprzednio opublikowanych i obowiązuje do d. 30 czerwca 1927; do tejże daty prolonguje się automatycznie poprzednio udzielone ulgi, których moc wygasła dn. 31 grudnia 1926 r.

NOWE RYNKI ZBYTU

Na terenie Persji, Iraku, Mezopotamji, Syrji, Libanu, Arabji i Egiptu znaleźć może zbyt cały szereg wytworów przemysłu polskiego, między innemi: farby, pokosty, lakiery, sztuczny jedwab, cerata. Bliższych informacyj udziela Miejski Urząd Targu Poznańskiego w Poznaniu, Głogowska 42.

NOTOWANIA CEN WAŻNIEJSZYCH WYTWORÓW PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

Aceton	450—500 zł
Alkohol metylowy techniczny	120 „
„ „ czysty 99%	250 „
Amonjak skroplony za 1 kg NH_3 *	1,80 „
Azotniak mielony za 1 kg % N_2 *	1,70 „
„ granulowany za 1 kg % N_2 *	1,90 „
Azotan amonowy *	113 „
Benzol handlowy 90%	105 „
„ czysty	120 „
Chlorek wapna bielący	40 „
Chloroform czysty	700 „
„ „pro narcosi"	1.300 „
Fenol	220 „
Formalina 30%	230 „
Gliceryna farmaceutyczna	520 „
„ techniczna	480 „
Karbid	58—62 „
Klej kostny	220 „
„ skórny	260 „
Kwas azotowy 40° Bé, w przel. na 100% HNO_3 *	90 „
„ mrówkowy 85%	w złocie 150 „
„ siarkowy 66° Bé	w złocie 6,89 „
„ solny bez arsenu	13 „
„ octowy techn. 30%	110 „
Naftalin surowy prasowany	35 „
„ czysty w łuskach	57,50 „
Oleina zwierzęca	325 „
Oleum 20%	w złocie 10,55 „
Pirydyna czysta za 1 kg.	20 „
Smoła preparowana	29,50 „
Siarczan amonu	43 „
Siarczek sodu 60/62 % *	w złocie 55 „
Soda amonjakalna	25 „
„ kaustyczna	60 „
Sól glauberska kalcynowana niemielona	16 „
Stearyna	320 „
Superfosfat 16%	14,40—16,64 „
Terpentyna	110—200 „
Toluol czysty	120 „

Ceny powyższe rozumieją się za 100 kg. loco fabryka bez opakowania; ceny za produkty oznaczone gwiazdką rozumieją się wraz z opakowaniem.

PRODUKTY WYTWÓRCZOŚCI KRAJOWEJ

Prenumerata kwartalna **zł. 3.50.** Cena zeszytu pojedynczego **zł. 0.60.**
Członkowie Związku Przemysłu Chemicznego otrzymują „Wiadomości Przemysłu Chemicznego" bezpłatnie.

Ceny ogłoszeń: Cała strona zł. 150. Pół strony zł. 80. Ćwierć strony zł. 45. Jedna ósma strony zł. 30. Wiersz jednoszpaltowy zł. 5 Ogłoszenia drobne „Produkty wytwórczości krajowej", tekst trzywierszowy kwartalnie zł 30; wiersz dodatkowy zł. 5. Członkowie Związku otrzymują od cen powyższych rabat.

Wydawca: w imieniu Związku Zawodowego Wielkiego Przemysłu Chemicznego — Dyrektor Związku, inż. EDMUND TREPKA

Redaktor: inż. TADEUSZ ZAMOYSKI. Drukarnia „Rola" J. Buriana, Mazowiecka 11